

Muksu & Perhe -hankkeen omavastuuosuus vuosina 2025 ja 2026

KAKOLK 20.05.2025 § 38

831/00.01.05.00/2025

Joensuun kaupungin varhaiskasvatus on mukana Muksu & Perhe -voimavaralähtöistä elintapaohjausta hankkeessa yhdessä Pohjois-Karjalan kansanterveyden keskuksen ja Pohjois-Karjalan Marttojen kanssa. Kyseinen hanke kestää kolme vuotta ja se toteutuu vuosina 2024–2026. Varhaiskasvatuksesta hankkeessa on yhteensä viisi päiväkotia Rantakylä-Utra-alueelta siten, että jokainen päiväkotia on mukana aina yhden vuoden. Vuonna 2024 mukana olivat Jukolan ja Soutajanpuiston päiväkodit, vuonna 2025 hankkeeseen osallistuvat Pataluodon sekä Utran päiväkodit ja vuonna 2026 Niinivaaran päiväkotia.

Hankkeen isoina tavoitteina on elintapavalmennuksen antaminen niitä tarvitseville alueella asuville perheille (keskiössä lasten liikkuminen ja ruokailu) sekä mukana olevien päiväkotien henkilöstön tiedon lisääminen lasten terveyden edistämiseen liittyen (lisätään myös lapsen varhaiskasvatussuunnitelmaan ruokakasvatukseen liittyviä asioita). Elintapavalmennuksesta hyötyvien perheiden tavoittaminen tapahtuu mukana olevien päiväkotien kautta. Perheille kerrotaan muun muassa alueen harrastusmahdollisuuksista, lasten ylipainon ennaltaehkäisystä ja kohtuullisesta ruutuajasta. Perheiden kanssa käydään kaupassa ja valmistetaan yhdessä ohjatusti edullista sekä terveellistä ruokaa. Hankkeen työntekijät ovat käyneet pitämässä toiminnallisia vanhempainiltoja päiväkodeissa kaikille huoltajille yhteisesti sekä erilaisia toimintatuokioita päiväkodin lapsille (Kylläisyysmittari, Ruokaa kaikin aistein, Kasvikset tutuiksi, Pöytätavat sekä Väriä, vauhtia ja voimaa) ja työntekijöille liittyen ruokaan sekä liikkumiseen. Näitä hankkeen aiheisiin liittyviä erilaisia tapahtumia Jukolan ja Soutajanpuiston päiväkodeissa pidettiin vuonna 2024 yhteensä 44. Huoltajilta ja työntekijöiltä saadut palautteet ovat olleet erittäin hyviä.

Pohjois-Karjalan Martat saivat vuodelle 2025 Muksu & Perhe -hankkeelle Stea-avustusta (Sosiaali- ja terveysjärjestöjen avustuskeskus) 71 700 euroa. Stea piti Pohjois-Karjalan Marttoja vakavaraisena yhdistyksenä ja nosti hankkeen omarahoitusosuutta viime vuoden 10 %:sta 15 %:iin. Omarahoitusosuus tälle vuodelle on siten 10 755 euroa. Vuonna 2024 omarahoitusosuus tuli Siun sotelta. Hyvinvointialue teki tälle vuodelle kuitenkin kielteisen päätöksen hankkeen avustamiseen liittyen, koska heidän mielestään ei ole perusteltua tukea Joensuun kaupungin varhaiskasvatukseen keskittyvää hanketta. Joensuun kaupungin varhaiskasvatus pitää kyseistä hanketta erittäin tarpeellisena ja onnistuneena, mutta ei ole varannut talousarvioonsa vuodelle 2025 rahaa hankkeen omarahoitusta varten, koska sen piti olla varhaiskasvatukselle maksuton.

Joensuun kaupungin varhaiskasvatus esittää, että Muksu & Perhe -hankkeen vuoden 2025 ja vuoden 2026 omavastuut 10 755 euroa + 10 755 euroa eli yhteensä 21 510 euroa katetaan Hyvinvoinnin toimialalle saaduilla testamenttivaroilla. Kasvatus- ja koulutuslautakunta päätti 28.1.2025 perintöjen käyttöperiaatteista (3 §) seuraavaa:

1. Perintövaroja voi hakea kaupungin omat toimialat
2. Käyttötarkoituksen tulee kohdentua lasten ja nuorten kokonaisvaltaisen hyvinvoinnin edistämiseen
3. Varoilla ei voi rahoittaa käyttötalouteen kuuluvia toimenpiteitä.

4. Ensisijaisesti varoja voidaan myöntää omarahoitusosuuksiksi hankkeisiin, joihin saadaan myös ulkopuolista rahoitusta. Hanke voi olla kaupungin yksinään toteuttama, tai kaupunki voi olla hankkeessa osatoteuttaja. Hankkeen merkittävyyttä arvioitaessa painopiste on, että hankkeen toiminta kohdistuu joensuulaisiin lapsiin ja nuoriin.
5. Varoja voidaan harkinnanvaraisesti käyttää tarkoituksenmukaisiin kokeiluihin, tapahtumiin, tempauksiin ja hankintoihin joko omana toimintana tai yhteistyössä ulkoisen toimijan kanssa. Tarkoituksen on kuitenkin erottava selkeästi kaupungin perustoiminnasta, ja joita ei perustellusti ole toteuttavissa sellaisina hankkeina, johon voisi hakea ulkopuolista rahoitusta.
6. Yhteistyö eri toimijoiden kanssa katsotaan eduksi.
7. Haettava rahoitus voi olla kertaluonteinen tai jakautua useammalle vuodelle (esimerkiksi useampivuotinen hanke).
8. Toiminnan on tuettava kaupungin strategisia tavoitteita.
9. Alle 1000 euron kohdennuksista päättää sivistys- ja hyvinvointijohtaja.

Muksu & Perhe -hanke täyttää nämä periaatteet ja erityisesti kohdat 1, 2, 3, 4, 6, 7 ja 8. Hanke tukee kaupungin strategista painopistettä, jonka tavoitteena on hyvinvoivat ja onnelliset asukkaat. Se myös lisää henkilöstön osaamista ja innostusta työhönsä sekä tuo laatua kaupungin varhaiskasvatukseen (Kasvatuksen, opetuksen ja opiskelun Joensuu). Hankkeessa toteutuvat seuraavat Joensuun kaupungin toimintaa ohjaavat periaatteet: Toimintakulttuurimme perusta on asukas- ja asiakaslähtöinen palvelu, Hyvinvointisuunnitelman mukaisesti panostamme hyvinvointiin ja ennaltaehkäiseviin palveluihin. Olemme lapsi-, perhe- ja ikäystävällinen kaupunki sekä Järjestämme palvelut kuntalaisten ja alueiden tarpeita ennakoiden, laadukkaasti ja kustannustehokkaasti sekä yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa. Varmistamme saavutettavuuden, esteettömyyden ja sähköiset palvelukanavat.

Valmistelija: varhaiskasvatusjohtaja

Sivistys- ja hyvinvointijohtajan päätösehdotus:

Kasvatus- ja koulutuslautakunta päättää,

että Muksu & Perhe -hankkeen vuoden 2025 ja vuoden 2026 omavastuut eli yhteensä 21 510 euroa (10 755 euroa + 10 755 euroa) katetaan hyvinvoinnin toimialalle saaduilla testamenttivaroilla.

Päätös:

Hyväksyttiin yksimielisesti.